

2023-08-15

Hälso- och sjukvårdspolitiska
avdelningen
Sara Häggström
Tfn: 070-562 48 83
E-post: sara.haggstrom@regionjh.se

RS/272/2023

Kompensation till privata vårdgivare för 2022

Ärendebeskrivning

Den första januari 2010 infördes Hälsovalet i Jämtland Härjedalen i enlighet med lagen om valfrihetssystem (LOV 2008:962). Alla aktörer i vårdvalet, oavsett driftsform, har samma uppdrag. De ska leverera en kvalitativt god primärvård utifrån regionens beställning. Regionen ersätter leverantörerna enligt en fastställd ersättningsmodell som innehåller tre grunddelar:

- ersättning för listade personer
- rörlig ersättning
- tilläggsersättning

Regionfullmäktige fastslog den 23 juni 2021 §84 dokumentet "Likvärdiga villkor för utförare inom valfrihetssystem i Region Jämtland Härjedalen" vilket syftar till att tydliggöra hur regionen hanterar konkurrensneutralitet i sina vårdvalssystem. Vidare är målet med dokumentet att konkretisera hur regionen beräknar ekonomisk konkurrensneutralitet och ge utförare, oavsett driftform, en trygghet i att konkurrensneutralitet eftersträvas och råder. Det finns däremot inte någon lagstadgad skyldighet att upprätta ett sådant dokument och Region Jämtland Härjedalen är en av få regioner som har denna typ av dokument.

Om den ekonomiska uppföljningen visar att regionens totala avvikelse är negativ så innebär det enligt dokumentet att det uppföljda ersättningssystemet inte är konkurrensneutralt. Om det är en negativ avvikelse så ska regionstyrelsen ta ställning till om övriga vårdgivare ska kompenseras i motsvarande grad året efter.

Den 9 december 2021 §237 beslutade regionstyrelsen att ge en politisk styrgrupp ett uppdrag "att följa upp 2021 års resultat utifrån det beslutade dokumentet om Likvärdiga villkor inom valfrihetssystem i Region Jämtland Härjedalen avseende huvudmannaupdrag och sistahandsansvar kopplat till eventuell underskottskompensation" (RS/773/2021).

Den politiska styrgruppen har utifrån sitt uppdrag och ovan beskrivna dokument tagit fram underlag för kostnader avseende huvudmannaupdrag, särskilda åtaganden och sistahandsansvar och utifrån det arbetat fram ett förslag till underskottskompensation.

Då det gäller sistahandsansvaret som regionen har som huvudman, föreslog den politiska styrgruppen att uträkning av sistahandsansvaret endast ska utgå för hälsocentraler som både har mer än 30 km till nästa närmaste hälsocentral samt färre än 4 000 folkbokförda invånare i upptagningsområdet.

Det innebär att flera hälsocentraler inte räknas som ett sistahandsansvar för huvudmannen trots att det inte finns någon konkurrens i området eller i de fall det är två regiondrivna hälsocentraler som ligger relativt nära varandra.

Omställningen till nära vård förutsätter förändringar i arbetsätt och utveckling av nya samverkansformer mellan vårdgivare, såväl regionala som kommunala. Administrativa gränser och ansvarsfördelningar riskerar att bli en bromsande kraft och motverka utvecklingen. Mot bakgrund av det behöver vårdgivare leda tillsammans i system snarare än enbart i enskilda organisationer. Det pågår även en diskussion om att genomföra en översyn av vårdval och ersättningsmodeller i syfte att anpassa vårdvalen till den nationella utvecklingen och skapa möjlighet till förflyttning mot en god och nära vård. Här är det viktigt att frågan om kompensation utifrån dokumentet likvärdiga villkor inte får motverka en sådan utveckling.

Vidare pågår både ett kortsiktigt och långsiktigt arbete med att öka robustheten inom primärvården. Det kortsiktiga handlar om att ta fram robusthöjande åtgärder för att regionen ska vara rustad för att möta det försämrade säkerhetsläget som nu rådet. Långsiktigt befinner sig Region Jämtland Härjedalen i ett omställningsarbete kopplat till en NATO-anslutning och planering för att kunna hantera höjd beredskap. Här är utvecklingen av primärvården med robusta hälsocentraler en bärande del.

Mot bakgrund av ovanstående görs bedömningen att regiondirektören bör få i uppdrag att presentera förslag på hur ovan kan vägas in kopplat till dokumentet "Likvärdiga villkor för utförare inom valfrihetssystem i Region Jämtland Härjedalen (RS/383/2021)" innan någon beräkning görs för verksamhetsåret 2023.

Beräkning för 2022 har gjorts enligt nedan (alla belopp i tkr):

Nettoresultat	- 88 852	
Nationella satsningar	43 946	Nationella satsningar inklusive Covid vaccinering
Sistahandsansvar	12 698	För hälsocentraler med avstånd 30 km till nästa HC samt 4000 folkbokförda invånare
Särskilda åtaganden	5 717	Samordnaruppdrag och övergripande IT-kostnader
Justerat nettoresultat	-26 491	

Underskottet fördelas på samtliga invånare för att därefter sammanföra antalet listade per hälsocentral respektive år, inklusive de regiondrivna. Beräkningen ger ett underskott per hälsocentral som därmed ger en sammanställning för de privata hälsocentralerna avseende kompensation.

Kompensationen till de privata utförarna i hälsovalet är beräknade till 4 172 915 kronor och fördelas enligt nedanstående:

Fjällhälsan	652 969 kr
Hälsorum Offerdal	444 724 kr
Hälsocentralen Ripan	1 470 932 kr
Hälsocentralen Renen	293 345 kr
Nya Närvården	880 237 kr
Hälsocentralen Fjällvivan	288 740 kr
SUMMA	4 172 915 kr

Regiondirektörens förslag

1. Kompensation ska betalas ut till de privata vårdgivarna för underskott i den regiondrivna primärvården 2022 med 4 172 915 kronor.
2. Regiondirektören får i uppdrag att presentera förslag på uträkning av sistahandsansvaret och vilka ekonomiska effekter det får.
3. Regiondirektören får i uppdrag att innan någon beräkning görs för verksamhetsåret 2023 utreda hur frågor kopplat till förflyttning mot nära vård, ökad robusthet inom primärvården och andra satsningar kopplat till medborgarna kan hanteras inom ramen för Likvärdiga villkor. Uppdraget ska återredovisas senast vid regionstyrelsens sammanträde 29 april 2024.

I tjänsten
Sara Lewerentz
Regiondirektör

Jennie Eriksson
Ekonomidirektör

Utdrag till

Ekonomidirektör
Beställarchef
Chef för Hälsopolitiska avdelningen,